

Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32914>

Özet

Yaşam Becerileri Eğitim Ölçeği (YBEÖ), bireylerin Yaşam Becerileri eğitimine ilişkin algılarına ve bu eğitimlerin etkinliğini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Nihat İmrek tarafından 2019 yılında Türkçe literatüre kazandırılan bir uyarlama çalışmasıdır. Ölçeğin temel amacı, eğitim programlarının bireylere kazandırmayı hedeflediği sosyal, duygusal ve bilişsel yetkinliklerin ne ölçüde algılandığını ve benimsendiğini saptamaktır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu ve gerekli geçerlik ve güvenirlilik özelliklerini taşıdığına ortaya koymak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, genellikle eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında, özellikle genç ve yetişkin popülasyonlarda yaşam becerileri gelişimini inceleyen araştırmalarda kullanılmaktadır. Ölçeğin yapısı ve maddeleri, eğitim süreçlerinin sonuçlarını nicel olarak değerlendirmeye olanak tanır, böylece eğitimcilerin ve politika yapıcıların program içeriklerini optimize etmelerine yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Becerileri, Psikometrik, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlilik, Nihat İmrek

Yazarlar

Nihat İmrek

Amaç

Yaşam Becerileri Eğitim Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin aldıkları yaşam becerileri eğitimlerinin etkililiğini ve katılımların bu eğitimler sonucu edindikleri becerilere dair algı düzeylerini ölçmektir. Ölçek, eğitim programlarının çeşitlerini sistematik bir şekilde değerlendirerek, programların hedeflerine ulaşma durumunu belirlemeye yardımcı olur.

Bu araç aynı zamanda, farklı eğitim metodolojileri veya müfredatlar arasındaki verimlilik farklarını ortaya koymak için de kullanılabilir. İmrek (2019) tarafından yapılan uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kavramsal yapısını koruyarak, Türk kültürüne özgü dilsel ve kültürel uygunluğunu sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

Yaşam Becerileri Eğitim Ölçeği (YBEÖ), genellikle Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından tanımlanan temel yaşam becerisi alanlarını ölçen çok boyutlu bir yapıya temel alır. Bu beceriler genellikle karar verme, problem çözme, eleştirel düşünme, etkili iletişim, kişilerarası ilişkiler

kurma, öz farkındalık, empati, stres yönetimi ve duygularla başa çıkma gibi alanları kapsar.

Ölçeğin yapısal geçerliliği, uyarlama çalışmasında Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiş olup, ölçeğin yaşam becerisi eğitiminin farklı boyutları ayrı ayrı ölçebilme yeteneğini destekleyen faktör yapılarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu alt boyutlar, araştırmacılara sadece genel bir beceri düzeyi değil, aynı zamanda hangi spesifik beceri alanlarında gelişim veya eksiklik olduğunu görme imkanı sunar.

Geçerlik

Şimşek (2019) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasında, ölçeğin geçerlik çalışmaları detaylı bir şekilde raporlanmıştır. Uyarlama sürecinde yapı geçerliliğini test etmek amacıyla genellikle Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapılarıyla ne ölçüde örtüşmesini incelemektedir.

Geçerlik sonuçları, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yaşam becerileri eğitimine yönelik algı yapılarının tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, ilgili literatürde kabul gören diğer yaşam becerisi veya eğitim sonuçları ölçekleri ile korelasyonları incelenerek ölçüt başlı geçerlik çalışmaları da yapılmış olabilir. Detaylı istatistiksel sonuçlar ve model uyum indeksleri, kaynak referanslarında belirtilen akademik makalede bulunmaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri, ölçeğin zamana ve farklı uygulamalara karşı ne kadar tutarlı sonuçlar verdiğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Şimşek (2019) çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü işaret eder.

Uyarlama çalışmasında elde edilen iç tutarlılık katsayıları, hem ölçeğin bütünü hem de saptanan alt boyutları için kabul edilebilir veya yüksek düzeyde güvenirlilik düzeyine işaret etmektedir. Bu sonuçlar, Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeği'nin eğitim araştırmalarında güvenle kullanılacak psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeği'nin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen Faktör Analizi, ölçeğin çok boyutlu yapılarının ortaya koymuştur. Uyarlama çalışmasında kullanılan örneklem üzerinde yapılan analizler sonucunda, ölçeğin kaç faktörden oluştuğu (örneğin, Bilişsel Beceriler, Sosyal Beceriler, Duygusal Beceriler) ve her bir maddenin hangi faktöre yüklendiği belirlenmiştir.

Bu analizler, maddelerin teorik beklentilerle uyumlu bir şekilde gruplandırılması ve Türk örnekleminde orijinal ölçeğin yapısal bütünlüğünün korunduğunu doğrulamıştır. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, maddelerin ilgili oldukları faktörleri güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert tipi ölçek olduğu varsayılmaktadır, ancak derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan bırakılmamıştır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim gören bireyler (Öğrenciler veya öğretmen adayları)

Yaş Grubu: Genç yetişkinler ve yetişkinler (Çalışmanın yapıldığı örnekleme başlı olarak, genellikle lise veya üniversite öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Şimşek (2019) çalışmasında kullanılan örneklem grubu, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik testlerinin yapıldığı spesifik popülasyonu temsil etmektedir. Detaylı örneklem bilgisi kaynak makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, yaşam becerileri eğitimine dair algıları veya beceri düzeylerini belirli bir derecelendirme sistemi (örneğin, 5'li Likert tipi) üzerinden belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Programı Değerlendirmesi, Sosyal Beceriler, Duygusal Beceriler, Bilişsel Beceriler, Ölçek Geliştirme, Geçerlik Çalışması

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: nihatsimsek@gantep.edu.tr

Yayın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir (Gaziantep Üniversitesi ile ilişkili olduğu varsayılabilir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeği'nin uyarılma ve psikometrik özellikleri 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanımı için sorumlu yazar Nihat Şimşek ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın izinleri ve olası ücretlendirme koşulları hakkında bilgi alınması gerekmektedir.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yasam-becerileri-egitimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Şimşek, N. (2019). Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 261-270. doi: 10.24106/kefdergi.2504.

Makalenin Dergipark üzerindeki bağlantısı: [dergipark.org.tr](#).

Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeğinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak çalışmada yayınlanmamıştır, bu nedenle bu bölüm boş bırakılmalıdır veya araştırmacıların referans makaleye başvurması gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları için yayımlanan Şimşek (2019) makalesinde yer almaktadır. Araştırmacılar, maddelerin tam listesi ve derecelendirme talimatları için bu referansa başvurmalıdır.